

Webinar
Faktaark 25 Lagringstid og sletting

Kjøreregler

- Vi setter mikrofonene deres på «mute» fra start
- Vi legger ut presentasjoner på normen.no

Direktoratet for e-helse

[Forside](#) > [Normen](#) > [Videooptak og presentasjoner](#)

Videooptak og presentasjoner

Videooptak og presentasjoner fra avholdte kurs og konferanser.

Normkonferansen 24. november 2021

Webinarer 2020-2021

Normkonferansen 24. november

Videooptak
[Opptak fra Normkonferansen del 1](#)

Spørsmål og kommentarer underveis

- Bruk chatfunksjonen når som helst under webinarret til spørsmål eller kommentarer
- Vi svarer på spørsmål enten i plenum og/eller i chat
- Hvis du har spørsmål som ikke blir besvart under webinarret eller innspill du ønsker å komme med i etterkant, send oss en epost til sikkerhetsnormen@ehelse.no

Faktaark 25 – Lagringstid og sletting

Versjon 3.0
Desember 2021

Utarbeidet med støtte fra direktoratet for e-helse
Vedtatt av styringsgruppen for Normen

Tema for faktaarket	<p> Dette faktaarket omhandler lagringstid og sletting av helse- og personopplysninger. Formålet med faktaarket er å gi en oversikt og beskrivelse av kravene knyttet til lagringstid og sletting i personvernforordningen, særlovgivningen for helse- og omsorgssektoren og arkivloven med forskrifter for å bistå virksomheten med å etterleve Normens krav til lagringstid og sletting.</p> <p> Faktaarket omhandler også tilintetgjøring av dokumenter i behandlingsrettet helseregister mv. etter digitalisering og krav til oppbevaring av behandlingsrettet helseregister ved opphør og overdragelse av virksomhet mv.</p>
Målgruppe	<p> Målgruppen for faktaarket er virksomheter som behandler helse- og personopplysninger. Faktaarket vil særlig være relevant for personell som har fått delegert det daglige ansvaret for personvern i virksomheten. Både medisinskfaglig kompetanse og arkivfaglig kompetanse vil imidlertid være avgjørende for å gjøre nødvendige avveininger knyttet til lagringstid og sletting i virksomheten.</p>

Krav i Normen 6.0	<p>Faktaarket gjelder for følgende kapitler i Normen 6.0</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kapittel 2.2 Dataansvarliges ansvar - Kapittel 4.2.6 Oppbevaring av helse- og personopplysninger
Relevante lov- og forskriftsbestemmelser, standarder og andre rammeverk	<p>Følgende lov- og forskriftsbestemmelser er spesielt relevante for faktaarket:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav e og 17 - Pasientjournalloven §§ 24 og 25 - Pasientjournalforskriften §§ 16 og 17 - Helsepersonelloven § 43 - Arkivlova § 6 - Arkivforskriften § 18 - Riksarkivarens forskrift § 7-29 - Helsearkivforskriften kapittel 2, §§ 17 og 21

Mer konkret om bakgrunnen for versjon 3.0

- Endringer i krav som er spesielt viktige for lagringstid og sletting
  - Personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav e og artikkel 17
  - Pasientjournalforskriften § 17

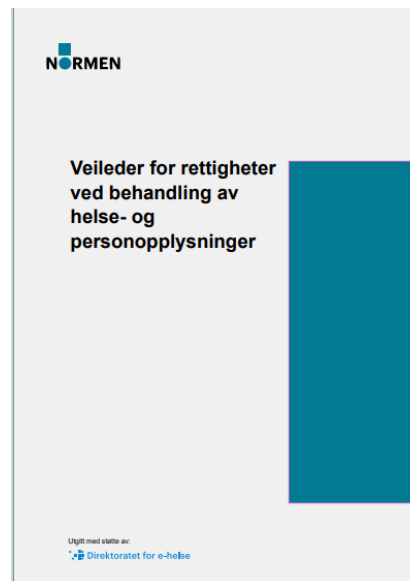
Viktige problemstillinger og løsninger i arbeidet med faktaarket

Problemstilling	Løsning
Å gjennomføre sletting i praksis kan være utfordrende for mange virksomheter.	Gi generell veiledning om slettemetoder og verktøy for sletting, samt anbefaling om tiltak som kan implementeres for å redusere risikoene knyttet til personvern dersom virksomheten ikke har systemer med funksjonalitet for sletting.
Det er ikke tydelig i lovgivningen om helse- og personopplysninger i behandlingsrettet helseregister kan anonymiseres.	Skrevet at helse- og personopplysninger i behandlingsrettet helseregister skal slettes og henvist til ordlyden i pasientjournalloven § 25.

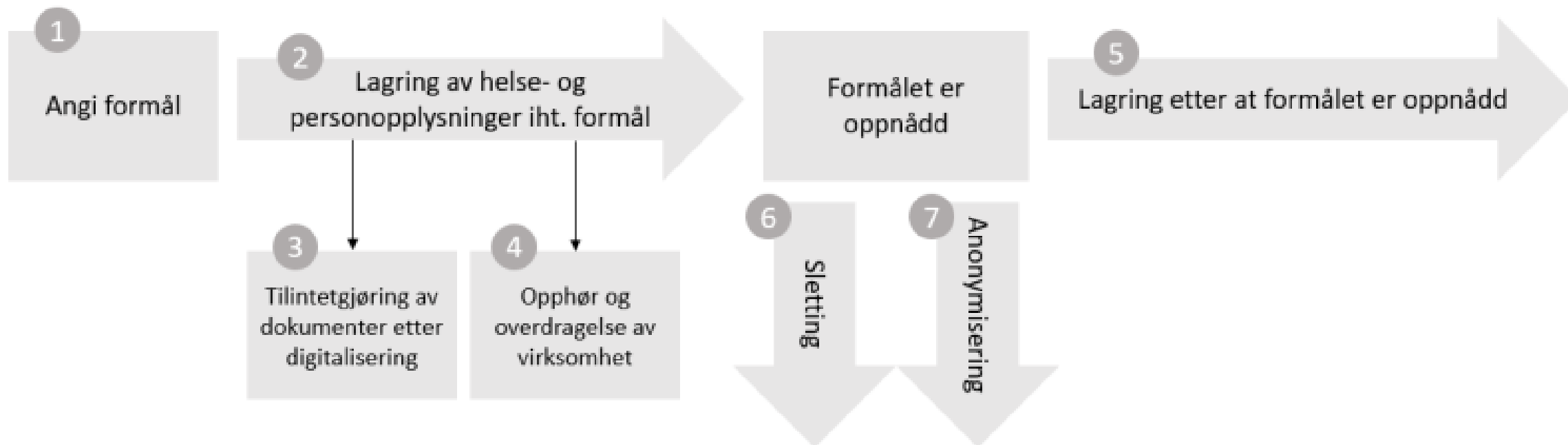
Avgrensninger

- Avgrenset mot situasjoner der den registrerte ber om sletting
- Avgrenset mot krav om lagringstid og sletting av helse- og personopplysninger i forskningsprosjekter

Innhold

1. Angi formål
2. Lagring av helse- og personopplysninger iht. formål
  - Behandlingsrettet helseregister
  - Forskriftsregulert helseregister
  - Annen behandling av personopplysninger
3. Tilintetgjøring av dokumenter etter digitalisering
4. Opphør og overdragelse av virksomhet
5. Lagring etter at formålet er oppnådd
  - Lagring er nødvendig for å oppfylle virksomhetens arkivplikt
  - Lagring er nødvendig for å oppfylle en annen rettslig plikt, for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller for å utøve offentlig myndighet
  - Lagring er nødvendig av hensyn til allmennhetens interesse på området folkehelse
  - Lagring er nødvendig for å oppnå nye og forenlige formål
  - Lagring er nødvendig for å fastsette, gjøre gjeldende eller forsvare rettskrav
6. Sletting når formålet er oppnådd
7. Anonymisering når formålet er oppnådd

Figur 1: Illustrasjon av livsløpet for behandling av helse- og personopplysninger.

Formål

- Formålet er styrende for hvor lenge virksomheten kan lagre opplysningene
- Når virksomheten oppnår formålet med behandlingen må helse- og personopplysningene i utgangspunktet slettes eller anonymiseres
- Selv om formålet er oppnådd, kan virksomheten i noen tilfeller fortsette å lagre helse- og personopplysninger der virksomheten har nye og legitime formål med behandlingen.
- Dette gjelder for eksempel dersom
  - virksomheten har en rettslig plikt til å fortsette lagringen av helse- og personopplysningene
  - opplysningene er nødvendig for å oppfylle et nytt formål som er forenlig med det opprinnelige formålet

LAGRING AV HELSE- OG PERSONOPPLYSNINGER IHT. FORMÅL

Behandlingsrettet helseregister

- Helse- og personopplysninger i behandlingsrettet helseregister skal oppbevares til det av hensyn til helsehjelpens karakter ikke lenger antas å bli bruk for dem
  - Gjelder også tilgangslogger
- Helseopplysninger som kan være nødvendig for å yte helsehjelp til pasienten skal ikke slettes
- Behovet må heller ikke fremstå som for hypotetisk
- Hvilke helseopplysninger som vil være nødvendig må vurderes konkret i hver enkelt sak og medisinskfaglige hensyn er avgjørende
- Ved vurdering av oppbevaringstid må virksomheten også vurdere hensynene bak dokumentasjonsplikten, herunder hensynet til at det skal være mulig å føre kontroll med virksomheten i ettertid og hensynet til pasientens mulighet til å fremme erstatningskrav ved skade.

LAGRING AV HELSE- OG PERSONOPPLYSNINGER IHT. FORMÅL

Forskriftsregulert helseregister

- Lagringstid i forskriftsregulerte helseregistre følger som regel av de enkelte forskriftene som regulerer helseregistrene
- Opplysninger i helseregistre skal ofte lagres på ubestemt tid

LAGRING AV HELSE- OG PERSONOPPLYSNINGER IHT. FORMÅL

Annen behandling

- Andre helse- og personopplysninger i virksomheten skal oppbevares så lenge det er nødvendig for formålet som virksomheten har definert før innsamling.
- Personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav e og artikkel 17.
- *«lagres slik at det ikke er mulig å identifisere de registrerte i lengre perioder enn det som er nødvendig for formålene som personopplysningene behandles for; personopplysninger kan lagres i lengre perioder dersom de utelukkende vil bli behandlet for arkivformål i allmennhetens interesse, for formål knyttet til vitenskapelig eller historisk forskning eller for statistiske formål i samsvar med artikkel 89 nr. 1, forutsatt at det gjennomføres egnede tekniske og organisatoriske tiltak som kreves i henhold til denne forordning for å sikre de registrertes rettigheter og friheter («lagringsbegrensning»),*

LAGRING ETTER AT FORMÅLET ER OPPNÅDD

Arkivplikten

- Virksomheten skal fortsette å lagre helse- og personopplysninger etter at formålet er oppnådd dersom opplysningene er underlagt arkivplikt.
- Alle offentlige organer er underlagt arkivlova med forskrifter og dermed underlagt arkivplikt. Regionale helseforetak og helseforetak regnes som offentlige organer etter arkivlova, og er dermed også underlagt arkivplikt.
- Helse- og personopplysninger fra helse- og omsorgstjenesten skal som regel ikke arkiveres før etter at pasienten er død.
- Både offentlige og private virksomheter i spesialisthelsetjenesten skal bevare og avlevere pasientjournalarkivene sine til Norsk Helsearkiv
- Privatpraktiserende spesialister skal ikke avlevere pasientjournalarkivene sine til Norsk Helsearkiv med mindre Riksarkivaren treffer vedtak om det.
Privatpraktiserende spesialister kan kassere³⁸ pasientjournalarkivene ti år etter pasientens død

LAGRING ETTER AT FORMÅLET ER OPPNÅDD

Arkivplikten

- Visse tjenester i den kommunale og fylkeskommunale helse- og omsorgstjenesten skal bevare sine pasient- og journalopplysninger
  - helsestasjonstjenester, skolehelsetjenesten og tannhelsetjenesten, samt tjenester innen rusomsorg og psykososial omsorg.
  - Arkivene skal avleveres til kommunalt depot
- Andre tjenester i den kommunale eller fylkeskommune helse- og omsorgstjenesten kan kassere sine pasient- og journalopplysninger minimum 20 år etter pasientens død, alternativt 120 år etter pasientens fødsel.

LAGRING ER NØDVENDIG FOR Å OPPNÅ NYE OG FORENLIGE FORMÅL

- Virksomheten kan fortsette å lagre helse- og personopplysninger etter at formålet er oppnådd dersom lagring er nødvendig for å oppnå nye formål som er forenlige med det opprinnelige formålet
- De nye formålene kan være forenlige med den opprinnelige behandlingen, hvis de er en naturlig forlengelse av de opprinnelige formålene, og den nye behandlingen ikke medfører større konsekvenser for den registrerte.

SLETTING NÅR FORMÅLET ER OPPNÅDD

- Når grunnlaget for å oppbevare helse- og personopplysninger etter at formålet er oppnådd, så skal de slettes
- Slettingen skal gjøres på en forsvarlig måte
- Det skal ikke være mulig å rekonstruere opplysningene
- Tilgangsstyring er ikke nok
- For å oppfylle sletteplikten må virksomheten slette alle kopier av opplysningene, i utgangspunktet også filer og data i sikkerhetskopier
- Virksomheter som ikke kan gjennomføre sletting bør iverksette andre tiltak for å ivareta personvernet; skjuling, merking og begrensning av tilgang til opplysninger som skulle vært slettet.
- Risikoreduserende, men oppfyller ikke sletteplikten.
- Husk slettefunksjonalitet allerede ved design/utvikling og anskaffelse

sikkerhetsnormen@ehelse.no